

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:
GYALLAY DOMOKOS
Szerkesztő:
PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem.

Születésének 250 éves fordulóján.

Nevének kiejtések századokkal száll visszafelé gondolatunk. Olyan korra gondolunk, amikor a kicsiny Erdély külön ország volt, jelentékeny ország volt, mindenféle ismert ország volt. Külföldről nagy államférfiak jöttek ide, hogy az erdélyi fejedelemmel tárgyaljanak. Kelet és Nyugat találkozó helyén nem egyszer Erdélyország kezdeményezése, állásfoglalása európai fontosságú ügyé nőtte ki magát.

Ennek a jelentős Erdélynek volt utolsó fejedelme II. Rákóczi Ferenc. Ősei trónjára ült, amikor a fejedelmi széket elfoglalta. A Rákóczi házból már négyszer választottak addig fejedelmet az erdélyiek. S választásától az erdélyiek a régi dicsőség felleobanását várták, azt remélték, hogy Erdélyországba I. Rákóczi György dicső kora tér vissza, Erdély megint nagyra lesz.

Mert II. Rákóczi Ferenc megválasztása idejében nagy gondok reheztek az országra. A török

kiűzése után német elnyomás következett annak minden nyomorúságával. A nagy katonai terhek,

badító után vágyódtak és ilyennek lépett fel II. Rákóczi Ferenc.

A lengyelországi Brzezanban levő kastélyból indult ki. Megindult mert a nép hívta. Hívták a jobbágyok, magyarok, ruthének egyaránt. Melléje állottak a tótok, Erdélyben a románok, a szászok közül is nagyon sokan. Mindenki azt várta, hogy fellépesetől kezdve könnyebb lesz az élet, elmúlnak a bajok, békés lakói lehetnek otthonuknak.

Mindenki azt várta, mert II. Rákóczi Ferenc mindenkinek könnyebbulést ígért. A szegényeknek, hogy gondjain könnyit, a gazdagoknak, hogy vagyonát védeni fogja. Azért zászlója gyors diadallal lengett mindenfelé. Nem volt Erdélynek helye, amely meg ne mozdult volna. Az ország rendjei összejöttek Gyulafehérvárra és jött őt fejedelemmé választották. Majd utóbb Marosvásárhelyre mentek és ott a fejedelmi székbe ünnepélyesen beiktatták.

adók, idegen tisztviselők nem tettek senkinek. Különösen nem a szegény jobbágságnak, amely a terhet leginkább hordozta. Sza-

lemmé választották. Majd utóbb Marosvásárhelyre mentek és ott a fejedelmi székbe ünnepélyesen beiktatták.

A szabad ég alatt iktatták be, kiemelkedő emelvényen, mert — mint Rákóczi mondotta — a régi fejedelmek ezzel azt akarták kifejezni, hogy a fejedelmek az emelvényre állva gondolják meg, hogy a népeken való bizodalom ámbár szintén felemelkedett légyen is, de az isteni őrállás és kormányzás által erősítettik meg.

Erdélyt Rákóczi haditerveiben is nagy jelentőséggel bírónak látta. Ugy hitte, hogy ismét könnyen tud védekezni, mivel középhelyen lévén jól védelmezhető. Fensikjai, lapályai megközelíthetetlen táborhelyek. Zsibónál nagyobb csatát vívott is, de az nem sikerült. Azonban e veszteségnek nagyobb jelentőséget nem tulajdonított, mivel az akkori hadakozási rendszerben egy-két csatavesztés nem sokat számított.

Ügyes volt a harcban, bölcs volt a tanácskozásban, kitartó a végrehajtásban. A körülmények úgy alakultak, hogy végül is minden ellene esküdött, a hosszú háboruszkodásban elfogyott a pénz, kifáradt a hadserege, akikben legjobban bizott, azok cserben hagyták.

De ekkor sem vesztette el reményét, vándorbotot vett a kezébe, ott hagyta birtokait s külföldi utra indult, hogy ott szerezzen segítséget. Mindenütt tisztelettel vették körül, segítséget azonban nem kapott. Mikorra odaért, akkora már más tervek foglalkoztatták külföldi pártfogóit, úgyhogy fegyveresen nem állott mellé senki. Végül Törökországba, Rodostóba vezette hűséges embereit s ott is halt meg.

Ugy élt utolsó napjaiban, mint egy remete. Sokat imádkozott és dolgozott. Mindig szerette a munkát, szerette a szépet, öreg korában sem változott meg. Esztergályozott. Rengeteg millió értékű fekvőbirtokot, családi vagyont hagyott otthon, amikor külföldi segítségért ment. S most esztergályozott. Közben irt is. Ez írásokban kiöntötte lelkét, a sokat szenvedett, Istenhez ragaszkodó ember lelkét. Mintha gyónt volna,

olyan igazán feltárta lelkét. Mintha azt üzenné mindnyájunknak, hogy ha mindenki elhagy, Isten nem hagy el bennünket.

A nemes gondolkozású fejedelemnek éppen most van két-százötven éves születési fordulója. E nevezetes dátummal megújul bennünk a tisztelet, amelyet iránta érzünk. Önkénytelenül fejet hajtunk a nagy ember előtt, aki min-

dig mint a becsületesség öröklensége, önfeláldozás, emberi szeretet és istenfélelem mintaközpontján állott előttünk. A most volt ő, Erdélyország fejedelmének barátja. Nevét a nép — magyar, román egyaránt — végtelenül foglalta s emlékét úgy ábrázolják századokról-századokra. Így jut el neve hozzánk is: megtisztul, becsületben. *Biró Veronika*

A magyarság felfogása az új kormányról

Lapunk múlt számában az általános föltevéseknek megfelelően azt irtuk, hogy a király Maniu Gyulát, a nemzeti párt vezérét fogja megbizni kormányalakítással. Az utolsó pillanatban a föltevés megbukott, a király Averescu tábornokot, a néppárt vezérét bizta meg a kormányalakítással. Meglehetően állapítani, hogy Averescu tábornok miniszterelnökké való kinevezése és kormányának megalakulása az ország határain belül is általános feltűnést keltett. Általános politikai elv nézőpontjából maga a kormányválság is megmagyarázhatatlannak tűnt fel. Minden kormány ugyanis egyfelől az államfő, másfelől a törvényhozás alsóháza bizalmának köszönheti az ő létét. Le kell tehát mondania akkor, de csakis akkor, ha ezt a bizalmat valamelyik tényező tőle megvonja.

A Braşianu-kormányral szemben a bizalom megvonásának jelei nem mutatkoztak, sőt a törvényhozás többsége éppen tüntetően fejezte ki bizalmát e kormány iránt, mikor az új választási törvényt megszavazta. És a kormánynak mégis mennie kellett. Maga Braşianu miniszterelnök olyasmivel magyarázta e meglepő tény, amit közönségesen *kimerülésnek* szokás mondani. Kimerült a kormány a magyarázat szerint a nagy munkában, amit végzett s ezért pihenőre ment.

Bármint ítéljük meg a Braşianu-kormány működését, lemondása után joggal mondhatjuk el, hogy távozásával a közélet egy súlyos lidércnyomástól szabadul meg. Az

Averescu-kormány bemutatkozásának első jelei viszont arra utalnak, hogy a kormány az eddig szunnyadó, jobban mondva; méltóságosan elszunyasztott erőket szabadítására törekszik. A politikai érdekeltisége és elfogadottsága másként magyarázhatja ugyancsak ezeket a jeleket, de előttünk például bizalmatkeltség körülmények, hogy az új kormányban nemcsak egy pártnak, különösen nemcsak az Averescu-tábornok néppártjának embereit látjuk, de a néppárton túl képviselése van az új Maniu Gyula nemzeti pártjának is. A nemzeti párt árulást lát ugyan Goldis és társai ama tényét, hogy miniszteri tárcát vállaltak az új kormányban, de mi talán, nem vagyunk elég ismerősek a román pártok személyi kérdéseivel és lelki berendezésével, hogy látjuk, hogy a nemzeti párt hátat fordító Goldis és társai román politika szabadabb mozgását képviselik.

Alig hisszük, hogy az a bomlás, amely a nemzeti pártot felvetlenül érinti, érintetlenül hagyja más pártokat. A liberális párt, valószínűleg szintén részvevő lesz és ezzel teszi a legjobbat szolgáló szolgálatot az országnak. Azt, hogy a most visszavetett liberális párt a történelem útján maga egészében és eddigi tevékenységével a dolatvilágával kerülhessen vissza még a kormányra, képtelenségnek tartjuk. Felvetődhetik a kérdés, hogy miután az a kérdés, hogy miután a nemzeti párt is a bomlás sodorba került, nem kell-e fokozott aggodalommal féltanünk Erdélyt?

keit, melyeknek képviselőjét a nemzeti párt szerette olykor a maga kizárólagos feladatának tekinteni. Sajnos azonban, hogy a nemzeti párt politikája éppen Erdély érdekeinek képviselőjében mutatta a legkevesebb megbízhatóságot. A kétértelműségig határozatlan volt. Erdély magyarságának nézőpontjából éppen ezért az új kormányt nem merev elzárkózottsággal, hanem jogosult várakozással látjuk a maga helyén. Azt nem tagadjuk, hogy valamennyire türehető helyzetünk az utóbbi hét év alatt, egyedül Averescu tábornok kormánya idején volt. És a második

Averescu-kormány helyzetét szerencsésebbnek véljük az előzőnél. Szabad tér van előtte, friss erők állnak rendelkezésére és közvetlen elődének rettenetes hibái lángbetűkkel tárják szeméi elé azt a nagy igazságot, mit közönségesen úgy fejezünk ki: nem nőhet a fa az égig! És ne is akarjon az égig nőni! Ha a multhoz hasonló jóakaratu tettek jönnek, mint a tavaszi megújódás szelleme kívánja: úgy nem lesz okunk csalódnani a várakozásban. Ha tehát nem bizakodhatunk is, de nem is nézünk kétségbeesetten Averescu kormánya elé.

Dr. V. A.

Ugron István lemondó levele.

Az Országos Magyar Párt nagyrebecsült, népszerű elnöke a következő levelet intézte a tagozatok elnökeihez:

Igen tisztelt Elnök ur!

A kormányváltás az Országos Magyar Párt helyzetét is tökéletesen megváltoztatta és új elhatározások elé állította.

Amint már az utolsó intéző bizottsági gyűlésen kijelentettem és az előt is s azután is gyakran nyomatékosan hangsúlyoztam,

a Magyar Párt semmi irányban sincs pártokkal szemben lekötvé, teljes önállósággal s függetlenségét megőrizte

és a követendő politikai irányatra nézve semmi kötelezettséget nem vállalt.

Méltóztatnak tudni, hogy 1923 ban pártunk a néppárttal egy a „csucsai paktum” neve alatt ismeretes megegyezést kötött. En ezen egyezmény megkötésénél aktív szerepet nem játszottam s azt alá sem írtam, azonban annak politikai jelentőségét kellőleg értékelve, ámbár egyes részleteire, nevezetesen az együttműködésünknek megállapított módozatára vonatkozó intézkedéseire nézve, némileg eltérő véleményem voltam, a paktumot a maga egészében mégis elfogadni szükségesnek tartottam s azt magamévá tettem.

Az időközben sok tekintetben megváltozott viszonyok ennek a paktumnak revízióját, különösen a tulajdonról elkövetett indiszkréciók következtében szükségessé tették, amit én a Néppárt vezetőségével még a múlt év őszén tudattam volt. Azonban a Néppárt erre hajlandó nem volt. Ez okból s mivel a választási együttműködés tekintetében áthidalhatatlan érdekellentétek mutatkoztak,

én ez év febr. havában az eln. tanácstól nyert felhatalmazás alapján a csucsai paktumot fel-

bontottam nyilvánítottam ki, ami azután a néppárt vezető köreiben, különösen személyemre vonatkozólag, nagyfokú elégedetlenséget s bizalmatlanságot keltett, engem tekintvén a felmondás egyedüli okozójának, miért is kész, sőt köteles vagyok a felelősséget vállalni s ennek konzekvenciáit hordozni.

Most újra választások előtt állunk, melyeket már nem a liberális kormány, de a néppárt elnöke, Averescu tábornok fog lebonyolítani. Mint már említettem, kezünk semmi irányban nincs lekötvé és amint a községi választásoknál, a magyarság érdekében állónak tartottam a liberális kormánnyal, paktum nélkül is, kollaborálni, csak hogy a legnagyobb mértékben juthassunk ez által be a községi és városi tanácsokba, úgy lehet, hogy a jelenlegi kormánnyal való együttműködés is kívánatosnak fog mutatkozni. Minden esetre nincs kizárva, hogy a párt szükségesnek fogja tartani a kormánnyal a tárgyalásokat felvenni.

Erre pedig a történetek után én nem vagyok már alkalmas. Erre már csak egy más elnök lehet hivatva, kivel szemben a kormány nincs elfogult bizalmatlansággal és ki maga is ily tárgyalások megújításánál semmi irányban sincs feszélyezve. En tehát komoly megfontolás után elhatároztam, hogy a párt elnökségéről lemondok, mit tudomásul venni kérek.

Elhatározásom visszavonhatatlan.

A politikai helyzetnek megváltozása a közvetlen elsősorban mérvadó ok, mely elhatározásomat befolyásolta. Azonban nem tagadom, hogy más körülmények is járultak hozzá, melyeknek következtében, ha nem is közvetlenül most, de rövid időn belül minden esetre a pártvezetőségtől visszaleptem volna.

Hisz nem titok, hogy én a visszalépés gondolatával már rég foglalkozom.

Három év előtt, midőn b. e. br. Jósika Samu halála után nekem a pártvezetőséget felajánlották, csak nagy nehezen, aggodalmasan s habozással vállalkoztam erre s már akkor határozottan kijelentettem volt, hogy én azt csak ideiglenesen vállalhatom. Mint ismeretes, már a brassói nagygyűlés előtt el voltam határozva a pártvezetőségtől visszalépni és csak mivel akkor más, megfelelő elnökjelölt, kibe a magyarság tökéletesen megbízott s ki ezt vállalta volna, nem találtott, határoztam el magam nagy belső tusa után, a pártvezetőség további vállalására, amit tenni akkor a párt egység megőrzésének szempontjából nemzeti kötelességemnek tartottam volt. Bizalmasaimnak azonban már akkor nyíltan kijelentettem, hogy én a vezetést csak egy év tartamára vagyok hajlandó még továbbra is vállalni. Azóta majdnem másfél év telt el, de a politikai viszonyok mind eddig kívánatosnak mutatják, hogy a vezetőségbe változás ne álljon be.

Most pedig ép ellenkezőleg egy ily változás beállása felel meg a párt érdekeinek. Ezért nem habozom egy percig sem és visszavonulok fiatalabb kezeknek engedve át a vezetést.

Hisz uraim ily fontos kérdésekben személyi momentumok nem számítanak, a cél amelyért küzdünk, a szent ügy melyet szolgálunk, lehetnek egyedül mérvadók és csak ezek jöhetnek tekintetben.

Távazásomat ügyünk érdekében valónak látom, s ezért visszavonhatatlanul az elnökségről lemondok.

Midőn a brassói nagygyűlésen a további vezetést vállaltam, saját magam előtt négy programpontra állítottam fel, melyeket akkor ugyan nem tartottam szükségesnek nyilvánosságra hozni, de amelyek megvalósítását magamnak feladatul tűztem ki, s melyeknek elérésén azóta szüntelenül és fáradhatatlanul dolgoztam.

Ez a négy pont volt:

1. A pártnak megszervezése.
2. A pártegységnek szilárd alapokra való fektetése.
3. A magyar sajtónak bekapcsolása a M. P. működésébe.
4. Politikai sulyunk megalapozása,

s annak a romániai pártéletben való érvényrejuttatása.

Nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy

a négy kérdést sikerült az adott viszonyoknak megfelelően megoldani és így az én vállalt misziómat teljesítettem.

A párt szervezkedése a magyar lakta megyékben megtörtént, a községekkénti szervezkedés is megindult és igen sok helyt szép eredményeket ért el, ahol ez még nem történt meg, ott a megyei tagozatok feladata ezt sürgősen kiépíteni.

A párt egységessége ma már szilárd alapokra van fektetve, azt veszély nem fenyegeti. Ez az egység az utóbbi választásokon kifejezésre jutott nagy párfegyelemben nyilvánult meg legjobban. Nem tehetem, hogy e tekintetben újlag is ne fejezzem ki leghálásabb elismerésemet, lemelegebb köszönetemet az egyes tagozatoknak és azok érdemes vezetőinek.

Az eredmény minden reményemet és várakozásomat felülmulasztta s a magyarság fényes tanujelét adta politikai érettségének és fegyelmeztségének.

Tudom, hogy voltak és vannak ma is egyesek, kik talán bizonyos irányban más nézetet vallanak s más utakon szeretnek volna haladni, de ezek is csak egyéni személyes nézeteltéréseket jelentenek, pártbontást nem csináltak; igen kevés kivétellel a párt minden tagja a tagozati határozatoknak alávetette magát, esteleges egyéni meggyőződések hátrahagyása árán is, a pártfegyelemnek s az őszinte fajszeretetüknek tanujelét adva, ami egyedül tudta az elért sikert biztosítani.

A brassói nagygyűlés előtt és közvetlen azután a viszony pártunk és

a magyar sajtó

közi nem volt egészen kielégítő ennek káros hátrányait a magyarság nagyon érezte. A sajtó nagy befolyását, jelentőségét kellőleg értékelve, feladatul tűztem volt magamnak ki,

jobb, bensőségesebb viszonyt megteremteni, ami legnagyobb örömemre sikerült is s mondhatom, hogy ma az egész számottevő magyar sajtó az OMP törekvéseit támogatja s működését elősegíti.

Ha néha kritikák el is hangzanak a párt vezetése vagy működése ellen, ezek a collaborációt még nem zárják ki s nem támasztanak az egyes sajtóorganumok és a pártvezetőség között éles ellentétet. Én az őszinte, jóindulatu, céltudatos kritikának soha

sem voltam ellensége, sőt azt mindig hajlandó voltam és vagyok figyelembe venni, El kell, hogy ismerjem, hogy az erdélyi

magyar sajtó a párt-egység megalapozásánál eléggé nem értékelhető szerepet játszott,

Végül pedig ami érvényesülésünket a politikában illeti, ugye tekintetben is meg lehetünk elégedve az elért eredménnyel. Hasonlítsuk össze a M. P. szerepét, mit a brassói nagygyűlés után, a politikai életben játszott a maival, s valljuk be, hogy nagyon nagy a különbség az akkori s mostani állapotok között. Akkor a hatalom viselői szóba sem akartak velünk állni, a magyar kisebbséget mint politikai tényezőket nem akarták elismerni s a pártvezetőségről azt állították, hogy az nem képviseli a magyarságot.

Ma a kormány is hajlandó velünk tárgyalni és a pártok majdnem kivétel nélkül biztosítani akarták és akarják a velünk való együttműködést.

Az is be van bizonyítva, hogy a mullban oly gyakran hangoztatott irredenta vád teljesen alaptalan és mi a konszolidációnak barátai és előmozdítói vagyunk.

Nem mondom, hogy sikerült már eddig is a magyarság számára nagy pozitív eredményeket kivívni s elérni mindazt, amiért küzdöttünk, azt sem mondhatom, hogy sorsunk minden irányban jóra fordult volna. Minden téren még nagyon nagyok a sérelmeink s orvoslást még alig találtunk. Messze vagyunk még a kitűzött célunktól.

Sok, nagyon sok munka vár még a magyarság vezetőire; de az első lépés meg van már téve s ki van jelölve az út melyen haladnunk kell.

Habár tehát nagy eredményekről nem számolhatok be, mégis mondhatom, hogy a magam elé tűzött feladatokat a viszonyoknak megfelelőleg a lehetőségim megoldottnak s így sajtómagam által felállított misszióm betöltve, a vezetést fiatalabb, erőteljesebb kezekbe teszem le.

Ki vagyok fáradva, idegeim kimerülve, egészségem megromlva, pihenés után vágyom.

Harminckét évig szolgáltam a közügyet külföldön, többnyire nehéz, felelősségteljes állásban. Nyolc év előtt hosszú külföldi tartózkodásom után hazakerülve, nyugalomba akartam vonulni s csendesesen magamnak s emlékeimnek élni. Azonban a viszonyok ezt nem engedték meg, sőt még sokkal nagyobb munka, még terheesebb

feladatok vártak rám, melyek elől nem volt szabad kitérnem s

a megváltozott viszonyok között egy addig egészen ismeretlen szokatlan munkakörben kellett hogy ügyünket szolgáljam.

Tettem ezt nyolc éven át teljes odaadással, erőmegfeszítéssel, legjobb adásom szerint Most végre negyven munka után elérkezettnek látom az időt, hogy visszavonuljak s hátraleéveimet a nyugalomnak és pihenésnek szenteljem. Ez nem azt teszi, hogy teljesen visszavonulok a közéletből.

Vannak még kötelességeim, melyek elől nem akarok kitérni.

Ha valaha, bármi irányban tapasztalataimmal és tanácsaimmal a magyarság ügyét szolgálhatom,

ugy közreműködésemmre mindig számíthatnak,

csak a vezetőségtől s az ezzel járó nagy felelősségtől akarom magam megkímélni erre fiatalabb erők alkalmassabbak.

Én csak a zászlót adom ki a kezéből. A vezérből újra közkatonának az új vezetőséget mindig hiven fog követni és szolgálni, amíg annak irányelve, ideológiája az enyémnek megfelel, aki eddig vezetni és parancsolni tudott, ép úgy fog tudni ezután követni és engedelmesskedni.

Az elnökség ideiglenes vezetője gr. Bethlen György alelnök urat kérem fel; ő fogja az intézőbizottságot egyelőrt a közgyűlést annak idején mikor szükségesnek lájja összehívni mely hivatva lesz az új elnököt megválasztani.

Remélem ez az ideiglenes megbízatás akkor véglegesítést fog nyerni, mert én jelen körülmények között gróf Bethlen Györgyöt a legalkalmasabbnak és legrátermettebbnek tartom. Ősmerem komoly kötelességtudását, erős jellemét s őszinte fajszeretetét.

Az ő politikai hitelve tökéletesen megfelel az enyémnek s ez a következő négy pontban foglalható össze:

1. Elismerése a beállott történelmi változások által létrejött új keretekben az azokba való beilleszkedés; a szintén közreműködés az állami konszolidáció munkájában, hogy a magyar kisebbség sorsa és helyzete jóra fordulhasson.

2. További küzdelem összes, a kormány s a békeszerződések biztosított jogaink elérése céljára azokból semmit fel nem adva, sőt arról se nem mondva, de csak nyíltan sakkal, törvényes fegyverekkel küz-

A tökéletes vak behódolás ellen ép úgy állásfoglalva, mint a végletekig menő, minden közeledést s együttműködést kizáró irredentizmus ellen.

Egyedüli törekvésünk: mint az állam tökéletesen egyenjogosult polgárai, minden tekintetben ugyan azokat a jogokat élvezni, ugyan azon elbánásban s elbírálásban részesülni, mint az uralmon lévő nemzet tagjai, ha ezt egy kormánytól elérjük, úgy nem vonjuk meg tőle támogatásunkat; *puszta ígérekkel azonban nem elégszünk meg.*

3. A pár nak

legszélesebb alapon való demokratikus megszerzése, mely az egész magyar társadalomra kiterjedjen,

beleértve a nemzeti alapon álló magyar munkásságot is.

4. A pártegységnek minden körülmények között való megóvása.

Ezek voltak az én irányelveim s tudom ezek lesznek a *Bethlen György*é is,

épen ezért látnám őt szívesen helyemben a magyarság élén.

Remélem ő vállalni fogja ezt a nagy feladatot s meg fogja az ezzel járó nagy áldozatot hozni, ezzel tartozik ön magának és fájának.

Végül még csak köszönetet akarok mondani a tisztelt elnök urnak, ugyanis minden egyes tagjának, kik engem bizalmukkal megtisztáltak s nehéz munkámban támogatni szívesek voltak s kik velem együtt szent céljainkért mindig fáradhatatlanul, legjobb tudásuk szerint harcoltak és küzdöttek. Isten áldása legyen rajtuk s törekvéseiken.

Kérem

támogassák az O. M. P. megválasztandó új elnökét épp oly odaadással, oly ragaszkodással, oly szeretettel s oly bizalommal, mint ezt velem szemben mindig tették,

aminek hálás emlékéért *mindig kegyelettel fogom megőrizni.* Tartsanak meg kérem szívélyes emlékezetükben.

Kolozsvár, 1926. április 1.

Ugron István, s. k.

KÜLFÖLD

A francia kormány bajai. A francia kormány helyzete nagyon válságos. A frank állandóan esik — ezt érzi a mi lejünk is —, a francia pénzügyek kibontakozása pedig állandóan késik. Peret, az új francia pénzügyminiszter, bár általában megelégedését nyilvánította a pénzügyi bizottság munkájáért, javaslatának elfogadását kérte, mert különben a frank újabb, még pedig lényeges esését nem tudja megakadályozni. Ámbár a frank már most is oly alacsonyan áll, mint még soha. Jóval az olasz lira alatt. Épen ezért helyez a kormány olyan nagy súlyt a javaslatok sürgős megszavazására, mert anélkül válságba kerül az egész francia gazdasági élet. A kormány e miatt fel fogja vetni a bizalmi kérdést és sorsa ekkor fog eldőlni. Mivel a pénzügyi javaslatok mégis csak leginkább a megfogható vagyonú társadalmi osztályokat érintik, első sorban a polgárságot — lehet, hogy a hatalom újra teljesen a szociálisták kezébe kerül s ebben az esetben megint a szociálista Herriot lesz a miniszterelnök. Időközben azonban a frank még jobban fog süllyedni, kivált ha felosztják a francia kamarát — amiről szó van — és új választást rendelnek el.

A középeurópai megegyezés. Ez a terv ugylátszik, kiúba esett. Legalább is egyelőre. Főoka a locarno-i egyezség ingadozása. De azonkívül a francia kormány bizalmatlansága is a tervvel szemben. Szerbiában is zavart okozott a gondolat, mert a szerb politikusok egy része Olaszországot tartja Szerbia legnagyobb ellenségének s ennek a véleményének nyíltan kifejezést is adott. Olaszországban pedig most már olyan hangok is hallatszanak, melyek a Németországgal való megegyezés szükségességét emelik ki, holott, mint tudjuk, az olasz—szerb megegyezést akkor pattantották ki, amikor a tél végén erős német—olasz összetűzés támadt. E barátságos hangok ellenére is az osztrák határon megerősítették az olasz helyőrségeket. Szóval teljes a zavar ezen a területen is s csak az látszik bizonyosnak, egyelőre, hogy Középeurópa kibékülésről még nem lehet szó.

Olasz dolgok. Március 26 án ünneptek Olaszországban a fascizmus megalapításának hetedik évfordulóját. Ebből az alkalomból Mussolini politikai üzenetet küldött a fascista szervezetnek. Kiemeli ebben azokat a nagy szolgálatokat, melyeket a fascisták az országnak tettek, rendbe hozva az ország belügyeit s megszilárdítva tekintélyét a külföld előtt. De utalt a még hátralevő feladat nagyságára: a fascista Olaszország megvalósítására. A herceg — így hívják Mussolinit — a feladatot nem jelölte meg közelebről. De valószínűleg ellenfeleinek: a szociálistáknak és a katolikus néppártak teljes elnémitását érti alatta.

Ezzel csaknem egyidőben tartották meg Mateotti szociálista képviselő fascista gyilkosainak főtárgyalását. A gyilkosokat — kik borzalmas kegyetlenséggel hajtották végre tettüket — az esküdtek elítélték 7 évi fogságra. De egy előbbi amnesztia rendelet folytán már júniusban szabadlábra kerülnek. Ez a formális igazságszolgáltatás nagy elkedvelenést okozott a liberális gondolkozású olasz polgárok között, de a fascisták nagy diadallal fogadták.

Közben Sziciliában is történtek nagy események. Ezúttal azonban a komoly rend felé. Volt évszázadok óta egy iikos bünszervezet: a maffia. Példálan kegyetlenséggel igazta le a maffia az egész szép szigetet s rabolt, gyilkolt, fosztogatott büntetlenül, mert aki ellene cselekedni, vagy akárkinek szólni mert, azt családostól válogatott kínzások között kiirtották. Hosszas évek munkájával végre, most sikerült magát, a maffiát kiirtani. Ennek a munkának az érdeme egy asszonyé, kinek férjét megölték. Ez az asszony, férje gyilkosának lett a szeretője, azért, hogy így kitudhassa a maffia minden titkát, megismerhesse minden tagját és rejtekét. Mikor azután nagy összejövetelt terveztek, melyen a maffia minden tagja jelen volt, a csendőrök a bosszúálló asszony híradása alapján bekerítették őket s elfogták valamennyit. Így szabadult meg Szicília évszázados nyomorúságától.

A frankhamisítás. Ez a hirhedt ügy már a vége felé közeledik. Két újabb klisé került még elő, amiket egy ismeretlen ember küldött egy hordár utján egyik francia detektívnek. Legközelebb pedig meg fogják tartani a főtárgyalását, mellyel remélhetőleg teljesen vége szakad.

Németországi, Dániai és
Hollandiai
konyhakerti és virágmagvak.

Ólomzáralt lóhere és lucernamagvak.
Fűmagvak és fűmagkeverékek. Takarmányrépamagvak. Erdészeti magvak. Gyümölcsfa magvak. Műtrágyák. Rézgálic. Rézkénpor. Raffia. Manilla. Méhészeti, kertészeti és gazdasági szerszámok kaphatók

a „BARÁZDA” R.-T.-nál

Arjegyzék ingyen!

Marosvásárhelyt.

Telefon: 65. — Táviró: Barázda.

Majláthfalva példája.

Az egészséges mag is elveszti csiraképességét, ha sok időn keresztül elvetetlenül hever s nem kerül az éltető, nevelő földre. Így járunk mi is, — hiába van bennünk apáink vére, ha fajunk, nemzetiségünk fennmaradásáról megfeledezve, nemzeti erőnköt könnyelműen heverni hagyjuk s öröklött jogainkat utódaink kárára — feladjuk!

Hogy fajunk halála be ne következék, nem panaszokkal, nem jajgatással kell küzdenünk, de — cselekednünk kell!

Ez okból, mi majláthfalvaiak, a „Magyar Nép“ előfizetői és olvasói, hogy nyelvünk fiuról-fiura megmaradjon, megalapítottuk a „Magyar Nép“ könyvtárát.

Miképen? — elmondom.

Mi majláthfalviak a „Magyar Nép“ lapot alig fél év óta ismerjük — már is 24-en vagyunk előfizetői.

Midőn megkaptuk a „Magyar Nép“ mellékletében a „könyvárjegyzéket“, kiválasztottam a nekünk legalkalmasabb 33 db. könyvet és felhívtam előfizető társaimat, hogyha egyenként befizetnek 75 leit, meghozatom a 33 könyvet, mely körülbelül 1500 leit tesz ki.

Felhívásomnak meg lett az eredménye. Különösen a Hitelszövetkezet igazgatósága nyújtott legnagyobb támogatást. Miután befolyt a pénz, megrendeltem a „Minervá“-nál a könyveket.

A könyvek kezelése a következőképpen történik: — Egy társunk könyvkezelő. Minden vasárnap kap minden előfizető egy könyvet; minden könyvbe be van ragasztva egy iv kocka vonalozott papir oly nagyságban összehajtv, mint a könyv, melybe a kezelő beírja, ki vitte és mikor vitte ki, s mikor adta vissza a könyvet és mily állapotban; mert a könyvet tisztán és jó állapotban kell visszaadni. A könyvkezelőnek van egy nyilvántartó füzete, amelyben minden egyes előfizetőnek egy lapot nyit: ebbe ugyanazon adatokat beírja.

Tilos az előfizetőknél a könyvet bárkinek is olvasás végett átadni, csakis a családban levő háziak olvashatják. Ezt azért kívánjuk így, hogy mindenki kötelességének tartsa az olvasásért adozatot is hozni; nem szájjal, de tettel legyünk hősök! Ha valaki e kedvezményes könyveket olvasni akarja, fizessen elő a „Magyar Nép“-re és a könyvekre.

A könyvek a „Magyar Nép“ mindenkori előfizetőinek a tulajdonai, ez tehát nem egylet.

Célunk: magunkat művelni, a könyves boltban főlhalmozott milliónyi

könyvet néhány év múlva rendeltetésének, olvasásra megvenni; fajunkért éjjel-nappal dolgozó tudósaink, *könyvtárolóinknak, ha mást nem adhatunk, legalább adjuk meg nekik a lelki gyönyörűséget, hogy könyveiket minden községben minden polgár ösmerje, abból tanuljon és művelődjön.*

Föl tehát „Magyar Nép“ olvasói! Minden községben, ahol legalább 5 előfizető van, alapítsák meg a „Magyar Nép“ könyvtárát; ha édes testvéreim fejenként csak 75 leit adtok is, már néhány jó könyvetek lesz, ha minden évben ezt teszitek, — mint ahogy mi is tenni fogjuk, biztosítjuk fajunk, nyelvünk fennmaradását; utódaink hálával fogják emlegetni neveinket, s nem fogják mondani: „Nem vagy apám, megtagadtak“.

Nagy a mi örömünk, hogy a kezdet a miénk, majláthfalvaiaké, — kövesetek!

Legközelebb megkísérlem az ifjusági könyvtár megalapítását, ha sikerül, tudatni fogom, hogy és mi módon történt az.

Midőn e cikket írom, bejön hozzám a Majláthfalvi Hitelszövetkezet érdemes könyvelője s átadta nekem az alábbi végzést:

A „Magyar Nép“ mai számában közé telt: „Mentsük meg az ifjuság lelkét“ című közleményre a Hitelszövetkezet az alábbi határozatot hozta:

Az igazgatóság és a Felügyelő bizottság átérzi annak a szükségét, hogy minden majláthfalvi, az elemi iskolából kikerült 15 évet betöltött ifjú és leány egy szép könyvet kapjon ajándékba, melyet a „Magyar Nép“ című hetilap szerkesztősége fog összeállítani. A költségeit minden évben a a majláthfalvi Hitelszövetkezet évi tiszta nyereségéből mint jótékony célt, fogja fedezni. Kelt Majláthfalva 1926 év március 15. (Aláírva az összes igazgatók és a teljes felügyelő-bizottság.) E nemes tett magyarázatra nem szorul, de követésre méltó. Föl tehát testvéreik! „Mentsük meg az ifjuság lelkét!“

Fölföldy Mihály.

HIREK

Marosvásárhely magyar polgármesterének ünnepélyes beiktatása. Marosvásárhely új polgármesterét, dr. Bernády Györgyöt mult hó 26-án ünnepélyes külsőségek között iktatták be hivatalába. Erdély egyetlen magyar polgármesterét: Bernádyt a helyi prefektus meleg hangu beszédben üdvözölte és hangsúlyozta, hogy Bernády kinevezésénél a város polgárságának akarata döntött, amikor a kormány hozzájárulását adta. Ennek a beiktatásnak az ad történelmi jelentőséget, hogy bármilyen politikai változás történjék, Románia minden kormányának szem előtt kell tartania a kisebbségekkel való együttműködést, mert ezt az ország érdeke így kívánja. Majd Bernády régi érdemeit méltatva Isten áldását kívánja további működésére. Bernády válaszában megköszönte a polgárság bizalmát, s bár ereje nem a régi, meghajlik a köteleesség szava előtt. Kijelentette, hogy minden áldozatra kész szolgája marad a magyar nemzet kiűzött ügyének. Ezután a tanács a városi tisztviselői kar és a polgárság nevében mondott üdvözlő beszédeket.

Vén diákok találkozója Székelykeresztúron. Az ősi kollegiumok nehezen tudnak megbirkózni az idő mostohaságával. Fenntartó alapjaik részben a földreformnak, részben a pénzértéktelenségnek estek áldozatul. Mindenik nagy erőfeszítést fejt ki, hogy lételetét a nehéz időkben megmentsse. A mentőakciók közé tartozik az a kedves szokás, hogy az iskolák volt növendékeiket találkozássra hívják össze s ez alkalommal föltárják helyzetüket, egy kis áldozatot kérnek azért a sok jóért, amit az iskola nyújtott szeretett diákjaiknak boldogabb időkben. Ez a „vén diákok találkozója.“ Ilyen találkozássra hívja össze volt növendékeit a székelykeresztúri unitárius főgimnázium folyó évi május hó 29 és 30 ik napjaira. Ennek a nemesmúltú intézetnek sok olyan növendéke volt, akik néhány gimnáziumi osztály elvégzése után hazatértek szülőfalujukba gazdálkodni. Előfizetőink között is sokan vannak, akik a szobanforgó iskolában tanultak: ezeknek örömmel adjuk tudtára, hogy gyermekkori kedves emlékeiknek tanyája, a székelykeresztúri gimnázium viszontlátásra hívja és várja őket.

Magyarul is tudó tisztviselőket a régi királyságba helyezik át. A Brassói Lapok írja: Marostorda megyében az utóbbi időben egyre-másra váltják fel a köztisztviselőket regáli tisztviselőkkel, akik egy árva szót sem tudnak magyarul. A csaknem teljesen magyar marosi alsójárás főszolgabirá-

1926. apr. 10.

jává Stepanescu Aurélt nevezték ki a Regátából.

A Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Rt. közgyűlése. Március 21.-én tartotta a kolozsvári Minerva Rt. 6. évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen a részvénytulke nagy többsége képviselve volt. Dr. Óvári Elemér igazgató elnök kegyeletes szavakban emlékezett meg az igazgatóság nagy halottjának, Nagy Károly néhai ref. püspöknek haláláról, kinek érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvben öröközte meg. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését, kiknek a felmentést megadta. Dr. Vékás Lajos vezérigazgató előterjesztette a vállalat 1925. évi mérlegét, amely 2.000.000 L. alaptulke mellett 377.329.11 L. tiszta nyereséggel zárult, amelyből a részvényesek 12% osztalékot kapnak. Az elért szép eredményért a közgyűlés az igazgatóságnak, felügyelőbizottságnak és tiszti karnak jegyzőkönyvi köszönetek szavazott. Minthogy a jelenlegi alaptulke mellett a vállalat céljai nem érhetők el, közgyűlés a részvénytulket két millió leurol nyolc millió leura emelte fel, az időközben megtartott igazgatósági ülés egyelőre 2.500.000 L. értékű új részvényt bocsát ki, a régi részvényesek 200 Leuért kapnak egy új részvényt. Az igazgatóság tagjai sorába beválasztott dr. Makkai Sándor ref. püspökhelyettes, a felügyelő bizottság tagjai sorába Mester Mihály tanár ref. egyházkertületi főszámvevő. A Magyar Nép olvasói bizonyára örömmel veszik tudomásul e magyar kultúrvállalat sikeréit és további támogatásukkal hozzájárulnak az intézmény azutáni fejlődéséhez is.

Mennyit romlott az ország helyzete négy év alatt? A liberálisok azt állítják, hogy négyesztendő kormányzásuk alatt rendbe hozták az ország szénáját, mi sem könnyebb azonban annak a bebizonyításánál, hogy az Averescu-kormány távozásának idején sokkal jobban, sokkal nyugodtabban álltak a dolgok, mint ma. 1922. január 20-án 10 és fél milliárd lej volt a költségvetési kiadások összege, ma pedig 39 és egynegyedmilliárd. A bankjegytorgalom akkor 14 és fél milliárdot, ma 20 milliárdot tesz ki. A vasutak állapota jobb volt, mint ma, mert a liberálisok négy év alatt mindössze kétszáz mozdollyal és kétszáz személykocsival szaporították a kocsiparkot, viszont több mint kétezer teherkocsival kevesebb van a forgalomban ma, mint az Averescu-kormány távozásakor. Négy év előtt 14 (!) lejért lehetett venni egy dollárt s 25 lejért egy svájci frankot, ma pedig a dollár 240, a frank 47 és fél lejbe kerül. Az élet éppen háromszorosára drágult a négy éves liberális gazdasági politika hatása

alatt. Egy kiló kenyér ma 12 lej, akkor pedig 3 lej volt, egy kiló hus ára 8 lejről harmincötöre szokott fel. A kereskedelmi kamatláb is 15-16 százalékról 25-35 százalékra emelkedett fel. A külpolitikai helyzet mit sem javult, a kisebbségi kérdés pedig sokkal távolabb van a megoldástól, mint az Averescu-kormány idején.

Le a járdáról. A kolozsvári rendőrség megállította, hogy a város főterén, főutcán, továbbá a sétaterén sétáljon a faluról szolgálatra bejött fiatalok, vagy itteni honos gazdálkodó fiatalok. Ezt a rendelkezést régebben már egyszer visszavonták, mert beláták méltánytalanságát. Most újabban ismét próbálkoznak vele, pedig módját lehetne ejteni annak, hogy ezek a vasárnapi séták ne durvuljanak el, ami miatt a hatóság így próbál rendet teremteni. Ez ügyben egyik kolozsvári (hóstitai) gazdálkodó a legutóbbi vasárnapon történt rendőri tulkapás közlésére kért fet. Két hóstitai leány sétált a főterén, kiknek az apjuk 30 éves adófizető, tekintélyes polgára a városnak. A mit sem sejtő leányokra két rendőr durván rátámadt, ütlegelni kezdte őket, majd letessékelt a járdáról. Az esetnek szemlélői felháborodva nézték ezt a nem épen épületes látványt. Az ilyen rendőri tulbuzgóság nem érdeke sem a városnak, sem a város nyugalman és békéjén örökődő rendőrségnek.

Hogy készül a meszelő? Három százrégeni cigánylegényt, a Hamza testvéreket letartóztatta az ottani rendőrség. A tolvaj cigányok nem kevesebb, mint tizenöt lónak vágták le a farkát, hogy a lószőrből meszelőt készítsenek eladás végett. Lopás vétsége miatt az eljárás megindult ellenük.

Megölte a falu bikája. Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban Mezőmadarason. Ignác János pástort a falu bikája szarvával hasbadította, majd a levegőbe emelte, földre dobta és mellére taposott. Mire a falubeliek a helyszínére értek, a szerencsétlen embernek csak felismerhetetlenségig összeroncolt testére akadtak.

Nagy Erzsébet szerencsése. Nagy Erzsébet szatmári születésűre ugyan csak rámosolygott a szerencse istenasszonya. Elhunyt amerikai nővére után 3 és fél millió lejt örökölt. De nincsen rózsza tövis nélkül és így Nagy Erzsébet sem élvezheti zavartalanul örökségét. Amióta köztudomású lett öröksége, nincs nyugta a látogatóktól. Különösen a kérők ostromolják állandóan. Eddig nyolcan kérték meg a kezét, köztük ügyvéd és gyógyszerész is. De üzleti ajánlatokkal is elhalmozzák Nagy Erzsébetet, akit egyébként nem zavart meg a szerencse. Továbbra is folytatja mesterségét, férjhez nem megy, pénzét házba és földbe fekteti.

Életmentés egy élet árán. A Lugoson most folyamatosan lévő csatornázási munkálatoknál dolgozott már hetek óta egy a maga körében igen jószívű és becsületes 63 éves napszámos, Varga András. A nagycsaládu nyomorék öreg ember egy másik munkással együtt a csatorna vezeték-árkának kiásásával foglalatzkodott, amikor az árok fala hirtelen beomlott és a hatalmas földtömeg a Varga András mellett dolgozó munkást egy pillanat alatt eltemette. Varga András azonnal a mentőkért küldött, ő maga pedig nagy erőfeszítéssel nekilátott a bajbajutott munkás kiásásának s mire a mentők a baleset színhelyére megérkeztek, az öreg nyomorék munkás már ki is szabadította a földtömeg alól eszméletlen munkástársát, akinek sorsát annyira szíven viselte, hogy a mentőkocsi bakjára ülve, maga is elkísérte a baleset sujtotta munkást a közkörházba. Útközben azonban a rendkívüli erőfeszítéstől felhevült és megizzadt ember annyira meghűlt, hogy hirtelen magas lázával alig tudott hazavánszorogni, ahol azonnal ágybakerült. Az életmentő öreg munkás tüdőgyuladást kapott és néhány napi szenvedés után meghalt. Nagy családot hagyott maga után, amelynek ő volt az egyedüli kenyérkeresője.

Kolduljon a vak. A Gyergyói Újság közli, hogy Polják Károly világtalan és szintén vak felesége a Kolozsváron felosztott vakok intézetének mindketten tanárai Kilyénfalván előadást tartottak és a közeljövőben bejárják Erdélyt, hogy megélhetésüket biztosítsák. A vak emberpár kérte a kormányt, hogy valahol helyezze el őket. Bukarestben azonban részükre csak koldulási engedélyt állítottak ki az ország területére, amit természetesen visszautasított a szerencsétlen sorsu, de munkás keresményből élni akaró világtalan tanárpár.

Új könyvek. A gazdakörök szervezéséről és vezetéséről dr. Nagy Endrének a Szolnokdobokavármegyei Gazdasági Egylet titkárnak tollából egy 80 oldalra terjedő munka jelent meg az *Erdélyi Gazda* kiadásában. Ez a kitiűnő könyvecske a falusi nép szervezésére és vezetésére hivatott gazdák, gazdatisztek, papok és tanítók részére tájékoztatásul szolgál a falusi földművelő nép gazdasági irányu szervezését és vezetését illetőleg. A munka magában foglalja mindazokat a tudnivalókat, amelyek a néppel, hatósági szervekkel, gazdatársadalmi szervezetekkel szemben szükségesek. Függelék gyanánt megtalálhatók benne az összes kérvény, jegyzőkönyv, alapszabály stb. minták, amelyekre a szervezés kapcsán szükség lehet. Megrendelhető 10 lej bektűldése ellenében a Magyar Nép kiadóhivatalánál is.

Levél a szerkesztőhöz.

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Becsés lapjának március 21-ik számában szíves volt a romániai magyar nők és gyermekek érdekében folytatott munkánkat figyelemre méltatni.

Örömmel mondhatjuk, hogy asszonyaink, belátva az összetartás szükségességét, mindenféle lelkesen üdvözlük a mozgalmat és a Magyar Nép jelzett számában közölt ismertetés is mindenütt visszhangra talál. A már régebben csatlakozott jótékony nőgyesületeken kívül naponként számos „egyéneként csatlakozott” bejelentése érkezik vidékről.

Minthogy valamennyinek egyenként felelni bajos volna; ezen sorokban kérjük őket, tekintésük alábbi sorainkat válasznak kérdezősködésökre.

Többen azt kérdik, mit kell tenniük, hogy mentől sikerebben dolgozzanak a mi asszonyaink és gyerekeink sorsáért?

A külföldi nők és a többi itt élő nemzetek asszonyainak példájára utalunk, kik összetartással annyi szép eredményt értek el. Mi tehát mindenkit kérünk, hogy kik ahol vannak, a többi magyar nővel együtt igyekezzenek az eddiginél jobb összetartásban élni. Ha csak néhányan laknak egy községben, akkor is együennek időnként össze, beszéljék meg, mit tudnának az ottani magyar nők és gyermekek érdekében tenni.

Beszéljenek össze, hogy például a szegény iskolás m. gyerekeknek vesznek tankönyvet, vagy egyéb szükséges tárgyat. De az árát közösen adják össze. (A szász asszonyok heteréként 1 órai munkájukat adják e célra, azaz amit 1 órai munkával keresnek; — vagy pénze helyett tojás vagy más élelmi cikkel váltják meg, amit aztán értékesítenek és a pénzt a kitűzött jótékony célra fordítják.) Vagy egy betegnek hetenként 1 napi ételmezt küldenek stb. A fő, hogy **együttesen** csináljunk valamit, **hogy szokjuk meg az összetartást.**

Ahol többen vannak, ott célszerű mindig tíz asszonyt csoportosítani. Az egyes csoportok tagjai beszéljenek össze, mit tegyenek együttesen. Minden tíz nő közül egy (aki tevékenyebb) legyen a csoport-vezető. Ez irányítsa a csoport munkásságát jótékony célok keresztülvitelében.

Minden csoport értesítse a..... többi csoportot, hogy ők mit tettek és kérjük ezen értesítést másolatban hozzánk beküldeni, hogy lássuk, ki milyen irányban fejtett ki tevékenységét.

Ilyen kis, helyi jótékonykodások összességéből lehet egy nagy általános tevékenységet kifejleszteni, — azért a legkisebb csoport munkája is fontos, és mint egy értékes láncszem kapcsolódik be a mi kisebbségi nőink összetartó erejének növelésébe.

Célszerű mindenütt az összes csopor-

tok részéről egy asszonyt felkérni a velünk és a megyei helyi központtal való levelezésre, és ha a községben valamelyes vallásos vagy más nőegylet van: úgy ennek a vezetősége vállalja e munkát.

A felvidéki (csehszlovákiai) magyar nők egy nagy munkaprogramot állítottak össze maguknak. Ebből most a következő néhány pontot közöljük itt:

1. Együttműködés minden meglévő jótékony egylettel.

2. Kórházak, betegek felkezelése, pártolása.

3. Szegény gyermekek felruházása, iskoláztatása.

4. Népfelvilágosítás: az egészség ápolása, egészséges táplálkozás, egészséges lakás, egészséges ruházkodás. Alkohol elleni küzdelem. Küzdelem a luxus ellen.

5. Magyar-nyelvű és szellemű irodalom pártolása.

6. Művelődési mozgalmak pártolása stb.

Nálunk is ugyanezeket kell tenni, hisz a világ minden országában a nő arra hivatott, hogy segítsen a felmerült bajokat eltüntetni.

Mindenki azt a munkakört válassza, ami neki leginkább megfelel, de *senki se legyen közölk, aki bár egy téglát ne hozna az összetartás épületéhez.*

— *A kezdet biztató. Örömmel dolgozhatunk — mindnyájan — mindnyájunkért.*

A Központi Titkárság nevében (Cluj Kolozsvár, Str. Cogalniceanu volt Farkas-utca 8.)
Báró Huszár Pálné.

Művelődési mozgalmak.

Műsoros táncstély Alvincen. Az alvinci műkedvelő társaság a kolozsvári theologia fakultás hallgatóinak közreműködésével jól sikerült műsoros táncvigalmat rendezett február hó 13-án az új református templom alapjának javára. Alvinc közönsége nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül sietett meghozni áldozatát a református templomért, mert nemcsak zsúfolásig töltötte meg a színjáték termét, de lelkesen ünnepelte a műkedvelőket is. Szereplők: Izrael Irénke, Tölgyes Ilus, Komáromi Eius, Varga Rózsi, Tölgyes Mária, Bardocz Shalvin, Waller Klári, Szabó Laura, Ungvári Klári, Kammer Brunó, Bocskay István, ifj. Pásztioly Ödön, Noszek Andor, Ivánoff Bazil, Margale Béla, Kómives István, Szabó Endre, Risa Béla, Kómives Ferenc és végül az estély tervezője, a műsor darabjainak lelkes betanítója, művész lélekre valló rendezője, maga is szereplő: *Tökés Julla* ref. tanítónő, akit a műsor végén a közönség lelkes, meleg óvációban részesített. A theologia hallgatói közül Vörös Zoltán, Fekete János és Gazda Lajos fokozták az előadás erkölcsi sikerét. Az előadás végén Kovács Károly nagy-

tiszteletű esperes ur jelent meg a padon, s meleg szavakkal kérte véreit a szerető megértés útjának követésére, a nyelvért, kulturáért kálkodó tanítóság megbecsülésére.

Egy kis falu áldozatai. Hom-

szentpéter község 290 lelket számláló községe 1921 év óta erején felüli nemességokat viitt véghez. 1922 évben a község-ház (közmunka és pénzköltség 100 ezer lei) 1923 évben körjegyzőséghez hozzájárulás nyers anyagba pénzben 40 ezer lei. Ez évben két új harangnak a beszerzése, a harangot a hívek áldozatkészségével szerezte be (9000 lei), a kis harangot Csomor Dénes és neje K.

Anna ajándékozta (1500 lei értékben). 1924 évben az iskola átalakítására és közmunka (52 ezer lei). 1925 évben tanítói lakás és melléképületek építésén 150 ezer lei. Az összes építkezésekhez a szükséges pénz a lakosság rovátott ki és a közmunkát is a népjelentette. A jelen évben a torony megfedése horgonyzott plével, villámlevezővel és a falak lepucolására kiadott 10 ezer lei és még közmunka értékben 10 ezer lei értékben. A világháború elesett hőseink emlékére fekete márvány táblát szereztünk be 8000 lei értékben. Ezen összeg több jószívű köztől jött össze, de azért külön kell említeni ifj. Székely Miklóst, D.

Mózest, kik 1000—1000 lejt adományoztak. Zoltán Ferenc kocsmáros lejt adott és kétszer Bukaresztben a tábla megrendelése és elhozásának érdekében. Az áldozatok összege ezer 500 lejt tesz ki. Mi is elmondhatjuk a nagy költőnkkel: „Nagyapám és apáink míg egy század elhagyott Nem tevének annyit, mint mi ösztendő alatt.” Az emléktábla felállítás április 5-én husvét másodnap történik meg. Bedő Miklós lelkész alkalmi beszédek. Jobb Dénes adja e célra irt alkalmi költemény.

A kisiteyi állami tanítónő az ifjú közreműködésével 1926 február 13-án este az állami iskola termében színpados bált rendezett fényes sikerrel. Színpadra került a „Tolonc” c. népszínmű 3 felvonással.

A legnagyobb elismerés és hála címmel Margitka tanítónőt illeti, aki adó munkásságával fáradozott a dicsőségre. A színpad rendezésének kiváló izlést tanusított.

A hidvégi ref. ifjuság hushagyóan den mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben szépen sikerült műsoros est rendezett a ref. egyházközség javára. Béres Pálma, Sala Veri, Zalmen János kedves szavatai és Beke Vilma tanítónő pompás vig monológia miatt színpadra kerültek Gyallay D. „Hazánk” és „Az új biró”, és Zilahy Lajos „Ökör” c. kis darabjai.

Követendő példa. Székelymuzsnában 24 fiatal gazda, a tanítók kezdeményezésére január elején megalakította a „Faragó egyesületét.” A helybéli hírelszöveget a szerszámok beszerzésére kamatmentes kölcsönt folyósított. Hat hétig tartó tanfolyamon, melyet Kinda Dénes és Kinda Ferenc helybéli mesterek felváltva vezettek, nemcsak nagy előhaladást tettek a fafaragásban az egyesület tagjai, hanem sok értékes gazdasági szerszámot, székérraktrészt, gyalupadot, szövőszéket stb. készítettek.

A tanfolyam végén, március 6-án szinelőadással egybekötött, szépen sikerült táncmulatságot rendeztek. Az egyesület tagjaiból alakult műkedvelő társaság Szigligeti: A cigány c. 3 felvonásos népszínművét adta elő nagy sikerrel. Dicséretet érdemelnek a szerveplők.

Elismerést és dicséretet érdemelnek az egyesület tagjai is, kik példával igazolták be az egyesülésberejlő erő hasznát. A közösen készített tárgyak árából nemcsak a vezetők díjait, hanem a szerszámok árát (kb. 6000 lei) is kifizették. Egyben elhatározták, hogy a következő években is rendeznek tanfolyamokat. Adja Isten, hogy más községekben is követői legyenek a székelymuzsnai faragó egyesületnek.

A harasztosi „Magyar Műkedvelő Ifjuság” nagy munkakedvét és életerejét bizonyítja azok a kulturális összejövetelek, melyekkel már évek óta harcolnak a nemzetnevelés magas szintű eszméjéért. Tanulmányokat adtak nemes céljaiknak már azáltal is, hogy egy év leforgása alatt 3 alkalommal is rendeztek kulturális estélyt. Multi év április hó 13-án a „Cigány”, december hó 26-án a „Kintornás család”, s ez év február hó 14-én meg a „Legény bolondja” c. 3 felvonásos népszínművekkel léptek fel. Mindannyiszor az erkölcsi eredmény mellett nagy anyagi sikerekkel is dolgozva 153 éves róm. kath. iskolájuk érdekében. Ezen nemzetnevelői nagy munkában oroszlanrésztük van a következő szereplőknek: Király András, Király Irma, Király Vilma (a 40 éves apa 2 nagy lányával), Kis Lőrinc, Nagy Ödön, Török Pál, Szilágyi Domokos, Szilágyi Pál, Bagosi András, Radó János, Bárocz Gergely, Balogh Zsuzsika, Szász Emma, Bárocz Ilona, Bárocz Erzs, Bárocz Zsuzsi, Bárocz Rózsi, Tatár Anna, Bariha Zsuzsi. De a község gazdaközönsége is együtt érez velünk, mert már 40 példányban járhatja, olvassa kedves lapunkat, a „Magyar Nép”-et, de ez a példányszám növekedni, s egy pár hónapon belül meg is kétszereződik. Így dolgozva, hisszük, hogy csak használni tudunk a magyarság érdekének.

MEZŐGAZDASÁG.

Egy újsághír és egy cikk.

Az *Ellenzék* napi lap gazdasági rovata közli az alábbi hírt:

Jármosökröket keresnek magyarországi kivitelre. Az erdélyi fehér magyarfajta ökrök a legjobb munkabíró és európai híret még ma se vesztette el, dacára annak, hogy állattenyésztésünk mellőzi ezen faj továbbfejlesztését. Legutóbb is magyarországi vevők jártak Erdélyben, akik jármosökröket vásároltak és vittek ki Magyarországra.

A napokban egy kiváló magyar szakember cikket küldött nekünk, amely az erdélyi fehér marha jövődjével foglalkozik. A cikk itt következik:

Az erdélyi fehér marha javítása.

Az erdélyi fehér fajta marhára ki van mondva az ítélet: hibás testalkatu, rossz tejtermelő, lassu fejlődésű, husa gyöngye minőségű s mint ilyen, mehet a muzeumba. Szomorú, hogy a „muzeumba vele” jelszó napjainkban nagyon is uralkodik s jajj annak, aki ki meri nyitni a száját, hogy pártfogásba vegye ezt az őserőtől duzzadó, életre hivatott fajtát. Népámitónak, népbolonditónak, a nép rosszakarójának kiáltják ki, mint ahogy ez megtörtént velünk itt Csikban, egy kiállítás alkalmával.

Mi gazdák, állatorvosok, kik sikra keltünk e fajta mellett, mely még itten tulsúlyban van, ott állottunk a szónok mellett a nép előtt s a földmivélsügyi miniszterium egy magasrangú hivatalnok szájából, a kormány kiküldötte előtt, szépen zsebre kellett vágunk e diszítő jelzőket, mert hát a tisztviselőnek engedelmesség a sorsa és a szegény csiki állatorvosok másnap vizsgára mentek... Amilyen arcpirító a fenti jelzőket türelmesen, egy szó nélkül elhallgatni, ép oly megnyugtató s jóleső hallani a nép bírálatát: „az az ur nem jól beszél.” Nem bizony, mert a nép tudja, micsoda kincs van a kezében s azt tudja értékelni. Azonban még megnyugtatóbb az a tény, hogy a földmivélsügyi miniszteriumban a legidőbb vezető emberek sem kezelik ilyen „muzeumba vele” formában a fehér fajta marha jövődjét. Ennélfogva a népművelői jelzők lepattannak róunk s mi megüünk tovább a magunk megkezdett útján s folytatjuk építő munkánkat.

Szemünkre velik, hogy maradiak vagyunk, elzárkózunk a fejlődéstől, ámitjuk s megakadályozzuk a népet többtermelő útjában, haszontalanul pazaroljuk energiánkat egy oly fajta marha mellett, mely iga erején kívül semmit nem ad. S lám csak, nekünk épen ez a szilárd alapunk, melyre építeni aka-

runk, mert örök elv marad az mindig „ahol az erő, ott az élet s a jövő.” A tarka lábzan rajongók, tüzzel-vassal iparkodnak Erdélynek ősi alapanyagát kiforgatni, áitarkásítani s a folytonos nyugati keresztezéssel nyugati jellegűvé átváltoztatni, — nem számolván azzal a veszedelemmel, mely így állat állományukat érni fogja. A mi kilüözött célunk az, hogy tökéletesítsük, fejlesszük a régi alapanyagban a jó tulajdonságokat, de minden idegen vér elkerülésével.

Ezen a téren nem mi vagyunk az utörök s az elsők. Elöttünk kitaposott egyenes út van, melyen haladhaunk előre. Követendő példának állanak híres emberek kísérletei, kik a tudomány megdönthetetlen elvei alapján bizonyították be a világnak, hogy igenis, az erdélyi fehér marhát, okszerű tenyésztéssel, ősi erejének fenntartása mellett, gyorsfejődésűvé, bő tejelővé s kitünő minőségű hus termelővé lehet tökéletesíteni. Mi szükséges e cél biztos eléréséhez? Első sorban a gazdák szakudása, türelme s megrendíthetetlen kitartás. Tudás nélkül fejlődő, tökéletesedő állattenyésztést nem lehet elképzelni. Gazdáink zöme azonban, sajnos, tudatlan s okveilen kiképzésre szorulnak, hogy az a vagyon, melyet állataik képviselnek, okszerűen kezeltsék.

Ha meg van a tudás, akkor a gazda egész ténykedése aszerint igazódik. Tudatlanságuk révén kimondataatlan hibát követnek el gazdáink azzal, hogy nem törődnek tenyész állataik megválasztásával. „Mit bánom én, mit borjuzik tehenem, csak orvost és ügyvédet ne borjuzzék, aztán a többi jó lesz” s más hasonló elvek, melyek sajnos gazdáink körében nagyon elvannak terjedve, csak szomorú eredményre vezethetnek.

Csak jóból lehet jót előállítani s ha legszigorubbán ki nem választjuk a megfelelő koru, a legszebb testalkatu, a legegészségesebb s hibátlan apa és anya állatainkat, akkor megfelelő eredményt soha el nem érünk. Az erdélyi fehér fajta kitenyésztésénél tehát, az okszerű és helyes kiválasztás az alap, melyre csak úgy építhetünk, ha az szilárd. Inkább legyen kevesebb, de jó, mint sok, de értéktelen állatunk.

A takarmány mennyisége és minősége, az állatok gondozása, fontos tényezők a fajták egyes tulajdonságainak kifejlődésére. A gyors fejlődés és tejtermelés elérése céljából állatainkat születésüktől kezdve bő és tápduz takarmányokkal kell etetnünk. Ez az alapelv, mert ha ez nem adatik meg, a kívánt tulajdonságok állatainkban nem tudnak kifejlődni. A takarmányban rejlik a tej és hus bőségének és jóságának a titka. Ennek megadásával a fehér fajta is kifejlődhetik minden

irányban úgy, hogy bátran felveheti a versenyt a nyugati fajtákkal, mint ahogy ezt számtalan példa igazolja is.

A tápdús takarmányokkal való etetés az azzal járó minden felülmúló haszon serkenteni fogja gazdáinkat a különböző takarmány növények termesztésére, s megszünteti az egyoldalú növénytermelést. Ugyancsak e cél elérésére, gazdáink törekedni fognak, hogy jelenleg úgy elhanyagolt rétegeiket, legelőiket megjavítsák, hogy azokon csak nemes fűvek teremjenek.

Gazdáinknak fel kell hagyniok szerencsétlen építési rendszerükkel is, mert az tűrhetetlen állapot, hogy milyen egészségtelen istállóban zsufolják össze marháikat... Szűk, alacsony, sötét, trágyalétől fertőzött levegőjű, mocskos istálló, bizony sötét árnyékot vetnek gazdáink kulturális állapotára... Hogyan lehetséges az ilyen istállóban állataink tartózkodása?

Hogy nevelhet így a gazda egészséges állatot? Sehogy. Gazdáinknak be kell látniok, hogy állataik élő lények, melyeknek ép úgy szükségük van Isten életető jó levegőjére, világosságára mint az embernek, a tisztaság pedig lét feltétel. Mindezeket a gazdának tágas, világos, jól szellőztethető istállókba kell megadnia állatainak.

A tüdő és szív, ezek mellett az összes izomzat kifejlődéséhez, azok acélossá s a szervezet ellenállóvá tételéhez, fejlődő állatainknak jó legelőre s olyan nevelésre van szükségük, hogy a természet különböző változatait kibírják. *Ez különösen vonatkozik az apa állatoknak kiszemelt egyedekre, melyek hivatva vannak életet adni egy erőteljes nemzedéknek.* A fenti elvek betartása mellett, az erdélyi fehér fajta nem lesz egyoldalú, hanem kifejlődik azzá, az ideális fajtává, mely vágyaink netovábbja. Több irányú használhatóságánál fogva, oly becses értéket fog képviselni, mint ma kényes nyugati fajták, sőt túl haladja majd azokat ősi szilárdágánál fogva. Az erdélyi fajta marha sorsa tehát korántsem a múzeum, hanem a jövő...

Szabó György
csikszeredai földm. isk. fg.

Emelkedik a marhakivitel A szarvasmarhakivitel jelentős fejlődést tüntet fel: januárban 1125, februárban 1104 vágómarhát exportáltak, míg március első felében a szarvasmarha kivitel 1494 darabra rugott. A sertés kivitel ezzel szemben szomorú hanyatlást mutat fel: januárban még 1026 sertést exportáltak, amely szám februárban 546-ra, március első felében pedig 230-ra csökkent. Mind a szarvasmarha, mind a sertés kivitel terén Biharmegye vezet, amely március első felében egymaga több vágómarhát exportált mint a többi nyolc megye együttvéve. Bihar-

megye szarvasmarhakivitele január havában 362 darabra rugott, februárban 257-re csökkent, míg március első felében 754-re emelkedett. Biharmegye kereskedői ezenkívül januárban 512, februárban 232 darab sertést exportáltak, míg márciusban egyellen sertést sem szállítottak külföldre. Az állatkivitelben Biharmegye után Szilágymegye következik. A megye területéről januárban exportáltak 106 szarvasmarhát és 318 sertést, februárban 330 szarvasmarhát és 270 sertést, március első felében 296 szarvasmarhát és 67 sertést. Szatmármegye területéről a következő adatokat sorolhatjuk fel: január havi export szarvasmarhában 231, sertésben 78, február havában exportáltak 24 szarvasmarhát, míg március első felében az export 208 szarvasmarhára és 22 sertésre növekedett. Kolozsmegye marhakereskedői exportáltak: januárban 185, februárban 149, márciusban 80 szarvasmarhát. Torbaaranyosmegye területéről januárban 158 szarvasmarhát és 118 sertést, februárban 98 szarvasmarhát és 114 sertést exportáltak, míg márciusban nem kértek engedélyt. Január 1. étől március 16. ig Máramarosmegye területéről 221 szarvasmarhát Alsófehérmegyéből 40, Naszód-megyéből 85 szarvasmarhát exportáltak. Szamosmegye állatkivitele 139 szarvasmarhára és 171 sertésre rug.

Székelykereszturi tenyészállat kiállításán 14 község vásárolt bikát 18-26 ezer lej között váltakozó áron, 12 drb kiselejtezett bika 6-11 ezer lejért cserélt gazdát darabonként.

Malmok vasárnapi munkaszünete. A munkügyi miniszterium elrendelte, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezéseinek a malmok is eleget tegyenek. Eszerint a malmok is kötelesek a vasárnapi munkaszünetet betartani.

Terményárak:

Temesvár: Buza 865, rozs 600, árpa 500, zab 520, tengeri 370, április-májusra 390, júniusra 410 lej mázsánként.

Kolozsvár: Buza 890, sörárpa 650, rozs 650, zab 530, kukorica 410, fehérbab 440-450, lencse, 1200-1250, borsó 500-550, burgonya 1400-1500, búkköny 640-660, napraforgómag 700-710, olajpogácsa 500-510, kendermag 580-600, olajpogácsa 300-350, lenmag 1200-1250, pogácsa 700-720, káposztárepce 1300-1350, vadrepce 500-520 lej mázsánként.

Székelyudvarhely: Buza 130-140, rozs 105-115, árpa 90-95, zab 50-65, tengeri 70-82, burgonya 25-32, búkköny 110-120 lej vékánként.

Állatárak:

Szatmár: Hizott ökör 24-26, vágómarha 20-22, vágótehén 18-20 lej

kg.-ként élősúlyban. Fejős tehén 10-14.000 lej darabonként. Hizott sertés 40-42, sovány sertés 36-40 lej kg.-ként élősúlyban. Gyenge igás ló 6-8.000, jó 17-20.000 lej páronként.

Brassó: Hizott ökör 24-27 lej kg.-ként élősúlyban, igásökör 14-20 lej páronként, sertés 36-38 lej kg.-ként élősúlyban.

Marosvásárhely: Primaökör 20-22, vágóökör 18-20, vágótehén és vendékmарha 15-16 lej kg.-ként élősúlyban.

SZÖVETKEZET.

A Hitelszövetkezet előnyös gépvásárlást tud közvetíteni!

A Gazdasági és Hitelszövetkezet Szövetsége már több ízben felhívta a szövetkezetek figyelmét, hogy lehetőleg ne csak hitelnyújtással foglalkozzanak, hanem igyekezzenek bekapcsolódni a község gazdasági életébe és olyan gazdasági célok és vállalkozások megoldásával is foglalkozzanak, melyek meghaladják az egyes ember erejét, de viszont társulva megoldhatók.

A mai viszonyok között, amikor az egész világ azon gondolkozik, hogy lehet a munka eredményét fokozni, amit közönségesen *többtermelésnek* nevezünk, kétségtelen, hogy a kis embernek is gondolkoznia kell, hogy tudja jövedelmét és ingatlanai hozadékát fokozni.

Ennek egyik módja kétségtelenül, igyekezni a gazdasági gépeket bevezetni, ezek útján egyrészt jobban megművelni a földet, másrészt gépek használatával mérsékelni a termelés költségeit.

Mindnyájan tudjuk, hogy pl. a cséplési költségek minő tetemes összegű képviselnek és a termés minő nagyszázalékát viszi el a cséplésért leadandó gabonavám.

Az erősebb szövetkezeteknek megfontolás: tárgyává kellene tenniük azt volna-e erejük, hogy a község részleges szükségessé benzines cséplőgarnitúra megszeressék?

A szövetség azon hitben van, hogy több cséplőgarnitúra volna szükséges a szövetségnek módjában volna ebben az irányban felvenni a tárgyalásokat talán sikerülne kieszközölni, hogy vételárnak csak egy része fizetessék

MULATTATÓ

Ünnep volt ...

Ünnep volt a mi kis falunkban.
E nagy családban szép ünnep volt;
S kinek ma sorsa oly ünneptelen,
Kinek csak bogáncs és tövis terem:
Ez ünnep a tanítónak szólt.

Huszonöt éve nyes, olt, szánt, vet
Önön vérén, szíve melegén;
Már dús fa az ezernyi oltovány,
A vetés már gazdagon fejt hány;
Ő tovább olt, vet, — marad szegény...

Disz-szónoklás, frakk, csinált virág
Hiányzott ezen az ünnepen;
Egyszerű volt s szíves, meleg a szó,
És minden hang lélekből fakadó;
Csak könny csillogott a szemeken.

Esti ünnep e nagy világban
Ezernyi, méltó, szép s ragyogó,
Mégis ez egyszerű, csendes, nekem
A legszebb marad s feledhetetlen,
Hisz' édesapám e tanító...

Ifj. Adorjáni Zoltán.

D A L.

Miért nem születtem én virágnak?
Oda se venék a világnak.
Virágoznom, nyitnék, szemeznék.
Egy kicsinyéig boldog lehetnék!

Lehervadna ugyis virágom?...
Igy sincs örömöm e világon!
Magjaimat meg is érelve
Volna életemnek értelme!...

Nem törődném én a halállal.
Jöhetne, vihetne magával,
Dérkorbáccsal végig verhetne!
Szélséprüvel elseperhetne!

Bornemissza Gerő.

Mondj igazat...

Ilyes Feri első kaszásom volt Szárhegyen. Folyt a munka az ajakán s közbe úgy vágta a füvet az Urakkertjében, hogy csak úgy izzadtak utána a legények. Vigán ment a munka fel-felcsendült a nevetés.

— Mondja el Feri bácsi, hogy szerezte volt a huszonnégy szent ételhez valót? — biztatták a legények.

— Him, elmondjam? Megver a pap, hisz lopásról van szó! S közben rámvigyorgolt apró tücsök szemeivel.

— Nem baj Feri! Eggyel több, vagy kevesebb. Utoljára tudja a falu, hát tudjam meg én is, — biztattam.

— Hát úgy történt instálom, hogy közelgett a huszonnégy — kezdte mesélni Ilyes Feri. — Ilyenkor mindenki szent ételt szokott enni nálunk, nekünk pedig egyebünk sem volt, a sok gyermeknél. Elgondolkoztam erősen, hogy hogyan szerezzek szenteltnek valót. Eszembe jutott, hogy van a faluban mindene a szomszédban Bartis Mihály keresztapámnak, nála éppen gyermeke nincs, mert ami volt az sem gyermek, hanem leány s ez is férjhez ment és gazdag asszony. Ugy lehetne a legjobb, keresztapám fog szenteltnek valóval kiállítani a szentét, vétra, de hogyan? Hánytam-vettem a dolgot: kérjek-e a keresztapámtól, vagy kéretlenül nyuljak hozzá? Ha kérek, akkor nagy gondot szerzek neki, mert a fősvény lelkének fájni fog, hogy adni kell. Ha úgy bálkézről nyulok hozzá, tán én is sem veszi a dolgot s nem emésztii magát a fogyatkozás miatt s ha mégis észreveszi, hát akkor egyszerűen bevalloam a bűnömöt és megnyugtatom, hogy a szentelt étel nagyot elegendő helyre ment — köszönik igen szépen gyermekeim!

Ezek után egy zsákkal a vállamon megjelentem a keresztapám gabonása előtt. Alig lépek be, lekanyarítok a szalonnából egy jó hasábot, lekasztok mellőle egy szentét s mindakettőt bele a zsákba. Elmentem a tyuk rekeszhez megemelgettem szépen a tyukokat és a legnehezebbet nyom alá véve szépen hazamentem. No asszony ne busson — mondom a feleségemnek — meg van a kókonyának a húsa!

Eljött husvét napja s olyan kókonyát szenteltettem, mint a pap sem különbet!

Jól teltek az ünnepek. Husvét másodnapján szenteltettem szerint kiültünk a kapu elé.

Folyt a tréfa, a filkőzés. Mindenkinek jó kedve volt csak Bartis Mihály keresztapám volt szomorú.

— Mit busul keresztapám?! Üsse azt a filkót!

— Hogyne busulnék, hogyne busulnék, hisz elég olt van rá.

— Mi az, mi történt, kérdik az öreget kíváncsian.

— Hát nem hallották, hogy meglopának, hogy meglopának, — mondja szokott lassu tempóval — s éppen ez a napok előtt...

— Hogy hogy? Sürgetik az öreget.

— Hát képzeljétek, milyen istentelen emberek vannak a világon. Elvitték egy nagy darab szalonnámat; a leggyobb sonkát és a feleségem legszebb bóbítás tyukját: a szentét gény Rózsa beteg is lett belé.

— Hej, hej! vajjon ki tehetta kérdik mindnyájan.

Fölkapom a fejemet, majd fölállok és bűnbánó járulok keresztapámhoz.

— Bocsásson meg keresztapám! A tolvajt nem messze keresni, én jártam a gabonásban!

— Óh keresztifiam ne figurázzál, ez nem játék! — mondja az öreg buslakodva.

— De igazán én loptam el, — erősítem újra.

— Hagyd el, ne csufolkodjál, téged örökké fog adni a szentét! — mondja az öreg buslakodva.

Nem szép, hogy így csufolkodol keresztapáddal — emlékeztetlek előtt!

Nem volt mit tennem tovább, semmiképp nem tudtam elhítenni, hogy én vagyok a bűnös. Mondj igazat s ne haragodik béd a fejed!...

Dr. Péterffy Lőrincz
esp. plébános.

Tóth István.

Lapunk megindulásakor két kiváló rajzoló és festő művész állott be munkatársaink derék, lelkes gárdájába: Szopos Sándor és Tóth István. Mindketten számtalan szép rajzzal ékesítették a Magyar Nép hálapajzáit. Nagy örömünkre szolgál annak megállapítása, hogy az elmúlt évek alatt mindketten nagyot emelkedtek mind művészetükben, mind műértő közönség nagybecsülésében és szeretetében. Szopos Sándor művészi kiválóságait lapunk egyik közelebbi számában ismertettük. Ezúttal a Tóth Istvánról való megemlékezés vált időszerűvé. Tóth István ugyanis a húsvéti ünnepek hetében nagyszerű kiállítást rendezett pompás festményeiből és rajzaiból. Kolozsvár legjava közönsége látogatta meg az ő kiállítását is, s szinte páratlan gyorsasággal vásárolták meg finom, hangulatos művészi alkotásait. A Magyar Nép olvasói bizonyosan velünk együtt foglalkoznak örömmel a művész-munkatársainknak megérdemelt, szép sikerén.

A veréb.

Írta: Gárdonyi Géza.

Nincs olyan gyerek, aki ne ősmerné a verebet, de azt kevesen tudják róla, hogy nem olyan kártékony állat, mint ahogy hírét költötték.

Igaz, hogy nyáron belátogat a gabona közé, de micsoda kicsinység az ahhoz a haszonhoz képest, amit a szőlővel szerez nekünk.

Mert mielőtt megéri a gabona, a veréb csupán csak hernyóval él.

Tudós emberek megvigyázták, hogy egy veréb háromezernél több hernyót eszik meg hetenkint.

Ha a hernyót nem enné meg a veréb, a hernyó a mi gyümölcsöinket enné meg és akkor bezzeg nem látnánk se cseresznyét, sem almát, sem egyéb gyümölcsöt. Azt is kevesen tudják, hogy a veréb milyen okos, értelmes állat.

Egy tudós ember egyszer verébfészket talált valami dűledező házban. A fiókverebek még csupaszok voltak, akkoriban kelhetek ki a tojásból.

— Hazaviszem ezeket a kis verebet, — gondolta a tudós, — és magam etetem őket. Megpróbálom, hogy meg lehet-e őket szelidíteni, mint a kutyát, macskát, hogy engem ismerjenek.

Kiemelle óvalosan a falból a fészket és vitte a kis verebekkel együtt hazafelé.

Verébanyó, verébpó nagy sirással követte a tudóst. Bokorról bokorra repültek utána. Elkísérték egészen hazáig.

A tudós megsajnálta a két öreg verebet. Betette a fészket egy madárkálitkába és kiakasztotta a ház falára.

Az öreg verebek azonnal etetni kezdték ott is a gyerekeiket és szépen fölnevelték.

De a tudós is etette őket.

A verebek látták, hogy a tudós szereti őket. Mikor már felnőttek és szárnyra keltek, a tudós hívására mindig előjöttek és ettek a kezéből.

De nemcsak ők bátorkodtak hozzá, hanem más verebek is. Valahányszor a tudós kiment a kerijébe, körülröpködtek őt és várák, hogy mikor nyúl a zsebébe kenyérmorzszáért, vagy kendermagéért. Akkor aztán a kezére szálltak és úgy ettek a tenyeréből.

Volt úgy, hogy kinyitotta az ablakát és a szobájában maradt. Olyankor beröptültek hozzá a verebek és ettek az asztaláról.

Azt mondja egyszer a tudós: — Megtréfálok a verebeimet, hadd csudálkozzanak.

Más ruhát vett magára és összehajszolta a szakállát, bajuszát, úgy nyitotta ki az ablakát és úgy ült az asztalához.

A verebek csakhamar megjelentek az ablaknál, de amint a tudós meglátták, nem mertek bemenni. Csak ott csipogtak, röpködtek az ablak körül.

Ekkor a tudós megszólalt:

— No, kis madaraim, miért nem jöttök be?

Abban a pillanatban beröptült hozzá mind a verébsereg: megismerték a hangjáról.

De szép lenne, ha a gyerekek ahelyett, hogy szétdulják a verébfészkeket, így megszelidítenék őket. Mert az állat is tud ám szeretni. De hogyan szeresse azokat a kegyetlen, rossz szívű gyerekeket, akik őt csak bántani tudták!

Hirdessen lapunkban!

Egy birtokhirdetésre kilencven-
három érdeklődő jelentkezett
kiadónk hivatalunkban.

ADOMÁK

Őszinte bemutatás.

Leánynézőbe ment egy málészajú, de különben gazdag fiatalember a nagybácsijával. Mikor becihelődtek a lányos házhoz, a nagybácsi minden teketóriázás nélkül így mutatja be az újdonsült gavallért:

— Van szerencsém bemutatni az öcsémet. Kinéz belőle háromszáz hold jó homokföld, azután még *negyven darab lgds ökör.*

Orvosszer a látogatók ellen.

Egy híres író elpanaszolta barátjának, hogy nem tudja, mitévő legyen, annyian látogatják amivel elrabolják a drága idejét. Barátja azt tanácsolta neki, hogy a gazdag látogatóktól kérjen pénzt kölcsön, a szegényeknek pedig adjon pénzt kölcsön. Bizonyos lehet, hogy el fognak maradni a látogatók. Az író megfogadta a jóbarát tanácsát s többé nem volt oka panaszkodni a látogatóira.

Temetőben.

Egy sírkő előtt álló férfi egyre hatogatója:

— Nem kellett volna még meghalnod, nem kellett volna még meghalnod. Egy idősebb hölgy lép hozzá és megindultsággal kérdi:

— Az édesatyja vagy anyja fekszik itt?

— Oh nem, — feleli a férfi, — a feleségem első férje.

Tanácsadó.

(Azok az olvasóink, akik valamely fontos ügyről ebben a rovatban óhajtanak felvilágosítást kapni, tudakozódó-költség fejében leveleikhez mellékeljenek 10 Leu. Levelüket ugyanígy bélyeges válaszborítékkal ellátva mindig megküldjük egy megfelelő szakértő munkatársunknak, s erre a kettős postaköltségre szükségessé a 10 Leu.)

Sz. S. V. 1. Erdélyben csak egy felső ipariskola jellegű iskola van, a cluj kolozsvári állami üzemevezető iskola (Școala de conductorii tehnici). — A felvételhez négy középszkola elvégzését igazoló abszolváló bizonyítvány s augusztus 28.-án kezdődő felvételi vizsga kell. A tanító négy év, a tanítás nyelve román. Internátus van. Teljes ellátás díja jelenleg havi 1000 Lei.

2. Politeknika, vagyis műegyetem kettő van: Bukarestben és Temesváron. Érettségi (bakkalaureátus) és felvételi vizsga kell. Ha érdeklődésnek tárgyát még közelebből körülírja, részletesebb felvilágosítással szolgálunk — esetleg levélben.

S. L. Tír. Az Országos Központi Hittelszövetkezést megszünt, annak jogutóda nincsen, új szövetkezeti központ alakult a Gazdasági és Hittelszövetkezetek Szövetsége (Cluj, Str. Minerva No 3.) cím alatt, mely végzi az O. K. H. egyes ügyeinek felszámolását.

P. K. Nyárádszentlászló. A kért kimutatás megtalálható az E. G. 1922 évi zsebnaptárának 77. oldalán. A naptárt egyidejűleg postára adtuk. Kérjük köldjön be érte az E. G. E.-hez 20 L.-t. Ajánljuk a f. évi naptár megrendelését is.

M. A. Szentegyházasfalva. A levélben foglalt tényállás szerint a kérdéses telek, melyre ön házat, csüirt és istállót építtetett, telekkönyvileg másnak a nevében állott és így a tényleges állapotnak a telekkönyvvel való összhangba hozatala végett a telekkönyvi tulajdonosnak a bekegyezésére szükség volt s azt nem lehetett mellőzni, mert e nélkül a telekkönyvi hatóság az átírást nem fogantósította volna. Miután azonban a telekkönyvi tulajdonos nem volt egyszerűen tényleges birtokos is, az átírásnál a tényleges birtokos is kellett irásbeli nyilatkozatot adjon. Ezt minden valószínűség szerint az ön nővére adta meg, aki vétel címén tényleges birtokban volt. Ezek után az egész átruházást nehéz megtámadni, mert a visszavásárlási jog kikötése egyfelől nehezen igazolható, másfelől pedig az a telekkönyvben nem volt bekebelezve s így az új tulajdonossal szemben és annak kárára a visszavásárlási jog már nem gyakorolható. A jelen esetben csak nővérel szemben lehetne fellépni, de miután ő már tovább adta a birtokot, egy ilyen per sikerrel csak az esetben járna, ha nővére az új tulajdonossal a visszavásárlási jog kijátszása végett összejártszott volna és ezt igazolni is lehetne. Mindenesetre egy per folyamatba tétele a jelen esetben nagyon veszedelmes, mert sok olyan körülmény kell a per során igazolni, amelynek bizonyítása önmé háru. Perindítás előtt föltétlenül ügyvéddel kell tárgyalni.

K. Gy. Deményháza. I. Az unokatestvérük által felvett és jelzálogilag (telekkönyvi bekebelezéssel) biztosított tartozásért a többi társtulajdonosok egyáltalán nem felelnek, tehát a hitelező a többi társtulajdonostól nem követelheti az adósság kifizetését s ha követelné is, azok azt nem kötelesek teljesíteni, mert a telekkönyvi bekebelezés csak ahoz ad jogot, hogy az adós jutalékát, de csak az és nem a többiek jutalékát is végrehajtás és árverés alá vonja, de sem arra nem ad jogot, hogy az egész osztatlan ingatlant eladassa, sem arra, hogy az adósságnak egészben, vagy részben való megfizetését tőlük követelje.

II. A kérdéses telekrész a beküldött leírás és rajz szerint kétségen felül belső telek. Amennyiben természetben a tulajdonosok között nincs megosztva, a bekerítésről a tulajdonos társak tulajdoni arányuk szerint gondoskodnak. Amennyiben pedig természetben meg van osztva, úgy minden tulajdonos a maga telekrészének bekerítéséről gondoskodik. Ha nem tudnak megegyezni, akkor

mindenik tulajdonos a telek főbejárati jobbkez felé eső kerítés felállításáról gondoskodni. Ezek szerint, ha a szobrász telek meg van osztva, a középső telek tulajdonosa is köteles a bejárattól jobbra választó kerítést nemkülönben az utca és az azzal szembeeső kerítést felállítani, illetve a költségekhez ennek arányában járulni.

III. Előszövény kérdésében elfoglalt pontja helyes.

IV. Amennyiben a vétel alkalmával egy a természetben is kijelölt terület birtokba s azt azóta zavartalanul használni nem köteles bele menni semmiféle utasításba azon címen, hogy a szobrász telke és az ön telke a telekkönyvben egyértelművé vált felvéve.

Cs. F. I. Szalárd. A 10 kat. holdon eladások, helyesebben birtokvásárlások engedélyhez vannak kötve. Ha a két vevő közül egy-egy 10 k. holdnál kisebb területet vesz, nem kell az eladáshoz engedély, vevők külön-külön szerződéssel kell, a vétel eszközöljék és nem egy közös szerződésben. Ha a terület kisajátítás alól még úgy az megvásárolható, illetve az afelett szabadon rendelkezik és jogérvérel eladhatja azt.

M. S. Sárközútlak. Az E. M. E. kiadott megjelenő Művészeti Közönyt az egyévi 100 L. tagdíj ellenében küldi meg a tulajnok. Mutatványszámot küldöttünk.

L. B. Szinerváralja. Fehér orpingtonok Németországból importált tenyérből kaphatók; Dr. Wolff Gyuláné tenyésztéséből, 1. oszt. anyag. Sárga orpingtonok Szász József gazdaságából. L. up. M. Bükkös vasút M. Lúdas. Emeludra és pekingi kacásra szánt az új tesznek a felsorolt gazdaságok. Egyéb a „Fauna” című szaklapot ajánljuk a méhé, ha e kérdéssel behatóbban kívánja találkozni. Címe: Cluj, Str. Regina Maria.

G. Z. Bihar. Az első dolog az engedély megszerzése, mivel Romániában a rádió nopolium. Az engedély megszerzésére erkély személyazonosság-, állampolgársági bizonyítványok kíséretében egy kérvényt kell nyújtani a sziguranca főnökségéhez, (hol ez nincs) a főszoigabírói hivatalban, melyben a foglalkozás és lakás pontosan tüntetendő. Az illetékes hivatal a kérvényt azután felküldi a központba (Bukarest) a bizottság, mely e kérdéssel foglalkozik, vagy engedélyezi, vagy elutasítja kérvénytől a központ utasítására a helyi hatóságoktól kap értesítést. Ezen engedély felmérés ellenében vásárolhat azután készülékek készülnék felszerelésére nézve legjobbnak a cluj, ha direkt rádió-készülékek eladásra foglalkozó céghez fordul és árajánlatot kér. A készülék ára (12.000–20.000 L. között) a klállítástól függ. Ajánlható szakcégek: Cluj, Tan Cluj—Kolozsvar, Calea Victoria. Representanța generala Broadcasting Cluj. N. Iorga 3. félemelet 12. sz. ajtó.

D. I. Kézdivárad. A tisztioktatási segédszolgálatra minősített önkéntesek között 2–3 havi fegyvergyakorlaton részt kell venni és 8 havi szolgálat után kapják a fegyvert. — Annak sikeres elvégzése után év augusztus elején sergenti vizsgát kell tenni. — A vizsga eredményes letelése lehetővé teszi az azonnali leszer-

„ZEUS”

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakata

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésárut

Cím: Cluj—Kolozsvar, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4. sz.

ellenkező esetben 6 hónapot kötelesek utána szolgálni, amikor szintén pótvizsgát tesznek. A szokás szerint az elbukott önkénteseket legkésőbb 18 havi szolgálat után leszerelik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

A husvétii számunkhoz jelzett ajándék egy szép 1926-os falinaptár lesz, amelyet technikai okokból csak 15-ik, vagy 16-ik lapszámunkhoz mellékelve küldünk meg.

2. Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 L. Legkisebb hirdetés 60 L. Állást keresők részére 20 szög 50 L. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L.

3. Miután rendes könyv naptárunk még van, ismételtén kérjük azokat az előfizetőket, akik — bár igényjogosultak — naptárt még nem kaptak, hogy egy levelező lapon erről értesítsenek. Azt akarjuk ugyanis, hogy minden jogos előfizetőnk megkapja a naptárt, amely az ő számára készült.

4. Előfordult kellemetlen esetekből kioldólag nagyon kérjük olvasóinkat, hogy előfizetésre pénzt bozzánk levélben ne küldjenek. Az ilyen levelek ugyanis sokszor érkeztek pénz nélkül, s természetesen az ilyen fizetést tudomásul nem vehetjük, sem a bekövetkezett kárért semmi felelősséget nem vállalunk.

Zs. J. Zalán, J. A. Várasfenes, T. I. Szentkeresztbánya, K. S. Misztófalva, L. D. Éradony, J. K. Kapnikbánya, özv. A. V., né Boodeport-Transval-Saut Africa, Sch. F. Csalános, Id. K. K. Csikkarcfalva, S. A. Zsögöd, T. D. Nagysármás, H. I. Turterebes, G. M. Árapatak.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

M. P. Lázárfalva. 1925. XII. 31-ig rendben. — L. A. Gyergyóremete. 1926. XII. 31-ig rendben. — B. F. M. Uzon. 1925. XII. 31-ig 114 Leu kell. — Sz. J. Felsőbánya. 1926. XII. 31-ig rendben. — B. J. Szentbenedek. F. évre rendben. — M. A. M. Csikdánfalva. Rendben 1925. VII. 1-ig. — E. L. Zilah. 1925. XII. 31-ig rendezve. — N. D. Szentleányfalva. Hiányzó számkokat kért, azokat kioldóttuk volt meg pótlag. — F. Gy. Uzdiszentpéter. 4 naptár elment, előfizetés 1926. V. 1-ig rendben. — Zs. K. G-né Nagyszalonta. Naptár III. 16-án elment, egyébiránt kllépo előfizető nem rek... juthat jutalom-naptárt, mert az meg sem... — H. J. Székelytamásfalva. Naptár kioldott, rendben 1926. XII. 31-ig. — A. F. Lu... Cim: M. Kir. Utleveikrendeltség, Cluj-

Kolozsvár, Str. Mojlör 3. Sziveskedjék egy levélben közvetlenül oda fordulni. Szükség esetén ajánlvá beküldött utlevelét ml is szivesen vízmozdítatjuk. — Sch. J. Törösvár. Rendben 1926. IV. 1-ig. — K. V. Vámfalu. Kért címek: Hérlits-Tóth, Gyümölcsök szeszpari feldolgozása; Buchie, A gyümölcs és zöldség félék. Minerva Könyvkereskedés, Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.

A „Magyar Nép“-et olvasni és terjeszteni magyar kötelesség!

Apróhirdetések.

Jó családból való, tisztességes, lehetőleg fél vagy egész árva (19—20 éves) erős, egészséges, szorgalmas leányt keresek minden szolgálatra, április 15-i belépéssel. Állandó állás, jó bánásmód, Fizetés megegyezés szerinti. Ajánkozni lehet Báro Bornemlssa Józsefnél, Cristorel - Ördögkeresztur, (Cluj - jud.)

Szarvaskerep mag, arankamentesített, kapható a „Barázda“ r.-t.-nál Cg. Mureş kg.-ja 80 Lei.

Tóth Ignácnak Kisszécsenben (Krassó m.) van 103 hold földje 70 hold vetéssel, rendezett tanyával, teljes gazdasági felszereléssel örökösödés miatt eladó holdanként 28 ezer lejért.

Szőlőoltványokról, amerikai direkt termő egy és két éves gyökeres szőlőveszszökről kérjen árjegyzéket, melyet bérmentve küld Oláh István szőlőoltvány termelő Diosig—Bihardiószeg Jud. Bihar.

Megbízható, ügyes méhész azonnali belépésre kerestetik. *Bujanovics Béláné, Valea lui Mihailu—Ermihályfalva, Biharmegye.*

Cipészek szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata87. szám.*

Eladó. 1 drb. teljesen jókarban levő, négy lóerős, járgányos cséplő, teljesen felszerelve, üzembépes állapotban, 18,000 azaz tizennyolcezer leuért. Megtekinthető Alexandru Karsay Sándor Saheihid—Székelyhid, Jud. Bihar, Str. Gárel No, 86.

Kerékgyártó-segéd azonnal felvétettk. *Eizler Ödön Vulkán. Hunyad m.*

Tavaszi ültetésre a legnemesebb fajtájú

gyümölcs- és szőlőoltványokat, rózsákat stb. ajánl

Tóthfalussi és Tsai oltványtelepe

Târgu Mureş - Marosvásárhely
Városi és villa kertek részére nagy készletben tartunk törpegyümölcsfákat.

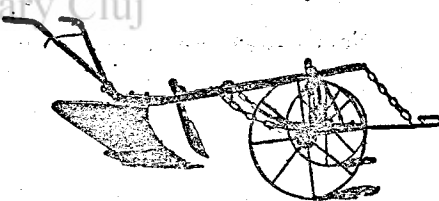
Árjegyzéket szivesen küldünk.

Babós és Társai

vaskereskedők Cluj.

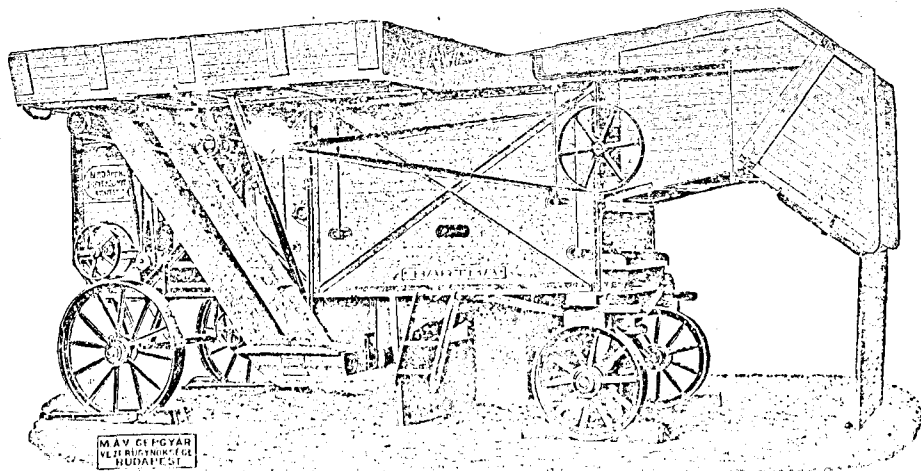
Értesítjük a tisztelt gazda vevőinket, hogy raktárra érkeztek a legkönnyebben járó

Rescal és Nagyváradi gyártmányú Ékek és eke alkatrészek, Boronák.

Kérve raktárunk megtekintését vagyunk illő tisztelettel:
Babós és Társai.

Megérkeztek a legújabb típusu Máv. cséplők.

Mielőtt vásárlásra határozná magát, tekintse meg azokat. Rivánatra Fordson traktorral, petroleum v. nyersolaj lokomobilokkal párosítom.
BARTHÁ ÁRPAD géposztálya, S.-szentgyörgy-Sft. Gheorghe.

Déri Árpád

magkereskedése.

CLUJ, Strada Regina Maria 10.

oooooooooooooooooooooooooooooooo

Ajánlja németországi és hollandiai garantált fajazonos, tiszta és csiraképes konyhakerti-, virág-, és gazdasági magvait.

oooooooooooooooooooooooooooooooo

Árjegyzéket portómentesen küld.

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre!

HÖNIG FRIGYES AKAD

Románia legrégebb és legnagyobb
HARANGÖNTŐDÉJE

Alapított 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmazott
HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározásával.
Vas harangszerelvényeket és vas harang-
állványokat. Nemes anyag, nemes művek

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság

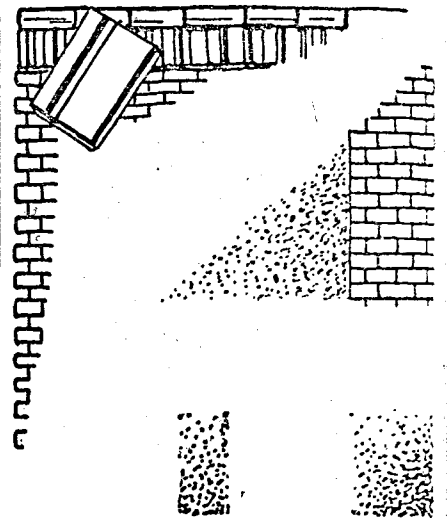
Cluj—Kolozsvár, Piata Unirel
(volt Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Dénes, Úicsőszentmártonban, Gyula-
fehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált
Intézetek: Alsófehérvármegyei Gazdasági
Bank és Takarékpénztár R.-T. Nagynyed-
Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár
R.-T. Torda Udvarhelymegyei Takarékpénz-
tár R.-T. Székelyudvarhely.

Árúraktárai a vasúti állomás mellett. —
Betéteket elfogad, váltókat leszámít, át-
utalásokat teljesít. — Mindenféle bankszerű
üzletet előnyösen végez. — Safe deposit |
Engedélyezett devizahely!

ARANYOSGYÉRESI AGYAGIPAR R.-T.

Ajánlja elsőrangú, földgázzal égetett hor-
nyolt és hódfarkú TETŐCSEREPÉT, nor-
mál és németméretű FALI- ÉS KUT-
TÉGLÁJÁT valamint elsőrendű, különböző
méretben készült ALAPCSŐVEIT.

Cég és iroda Turda-Torda. Telefonsz: 107

„Transsylvania” Bank r.-t.

azelőtt

Gyulafehérvári Takarékpénztár r.t.

Alapított: 1872. évben.

Fiókjai:

Kézdivásárhely

Csíksereda

Ditró

Torda

Elfogad betéteket, leszámítól váltókat
és bárhova teljesít átutalásokat és
meghitelezéseket.

Vezérképviselő:

A Gazdák Általános Biztosító r.t. nak

Affiliált Intézet:

Parajdi Hőgazdasági Bank, Parajd.

A LEGIZLÉSESEBB NYOM-
TATVÁNYOK A „MINERVA”
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉ-
ZETÉBEN KÉSZÜLNEK. 10
CLUJ, STR. BARON L. POP. 5

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
Kiadóhivatali igazgató.

Vásároljon Hangya-kaszát!

Minden egyes darabot jóállással adnak el
a „HANGYA” fogyasztási szövetkezetek.